

Postbus 383, 7500 AJ Enschede

Gemeente Hellendoorn
t.a.v. College van B&W
Dhr. A. Brinker
Postbus 200
7440 AE Nijverdal

adres
Spaansland 20 Enschede

postadres
Postbus 383
7500 AJ Enschede

telefoon
088 256 7000

Website
brandweertwente.nl

Uw kenmerk	-	Datum	24 maart 2020
Ons kenmerk	2020-D85063	Behandeld door	Laurens Fischer
Bijlage(n)	1	Telefoon	088-2568195
Onderwerp	Advies concept bestemmingsplan 'Poggenbeltweg 21+21B Herziening Buitengebied' te Haarle	E-mail	l.fischer@brandweertwente.nl

Geacht college,

Op 24 maart 2020 is de Veiligheidsregio Twente gevraagd om advies uit te brengen op het concept bestemmingsplan 'Poggenbeltweg 21+21B Herziening Buitengebied' te Haarle (gemeente Hellendoorn). Wij adviseren op het gebied van de verantwoording van het groepsrisico en de rampenbestrijding.

Waar hebben wij naar gekeken

Dit advies gaat over de beheersbaarheid, bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid die van toepassing is op het plangebied in relatie tot de aanwezige risicobronnen. De beoordeling van de fysieke veiligheidsaspecten (bluswater en bereikbaarheid) is niet in het advies opgenomen. Bij het opstellen van het advies is gebruikt gemaakt van het concept bestemmingsplan en de bijbehorende verbeelding.

Het initiatief betreft het verwijderen van bedrijfsgebouwen (stallen), waarvoor in de plaats twee nieuwe woningen worden gerealiseerd. Daarnaast verandert de functie van 'agrarisch' naar 'maatschappelijk'. In de huidige situatie is er al sprake van een zorgfunctie, alleen was deze ondergeschikt aan de bestemming 'agrarisch'. Het aantal personen dat gebruik maakt van de zorgfunctie zal niet toenemen.

Advies

Uit de ontvangen documenten blijkt dat het aantal personen voor de zorgfunctie niet toeneemt ten opzichte van de huidige situatie. De uitbreiding richt zich voornamelijk op de realisatie van twee extra woningen. Ondanks de kleinschalige ontwikkeling adviseren wij u:

- Benoem huidige aantal personen dat gebruikt maakt van de zorgfunctie ook in het bestemmingsplan en borg dat dit in de toekomst niet toeneemt.
- Zorg dat in het bedrijfsnoodplan van de zorgfunctie ook het scenario met de buisleiding en het bijbehorende handelingsperspectief worden opgenomen.

Detailinformatie van dit advies is in de bijlage van deze brief opgenomen.

vervolgblad 1

Hoe nu verder

Graag ontvangen wij van u een motivatie indien wordt afgeweken van het bovenstaand advies. Voor vragen of nadere informatie kunt u terecht bij het team Advies van Brandweer Twente. De contactgegevens vindt u bovenaan deze brief.

Hoogachtend,
namens het bestuur van Veiligheidsregio Twente,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

M. Achtereekte-Smit
Sectorhoofd brandveiligheid

Bijlage: detailinformatie advies concept bestemmingsplan 'Poggenbeltweg 21+21B Herziening Buitengebied' te Haarle

BIJLAGE: detailinformatie advies concept bestemmingsplan 'Poggenbeltweg 21+21B Herziening Buitengebied' te Haarle

Toetsingskader

Wij hebben het concept bestemmingsplan door de aanwezigheid van hogedruk aardgastransportleidingen beoordeeld op basis van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Beoordeelde documenten

De volgende documenten zijn beoordeeld:

- Concept toelichting 'Poggenbeltweg 21+21B Herziening Buitengebied', 02-03-2020;
- Verbeelding 'Herziening Poggenbeltweg 21+21B Haarle, Herziening Buitengebied', 30-01-2020.

In verband met het opstellen van de Kwantitatieve Risicoanalyse (QRA) heeft er afstemming plaatsgevonden met de gemeente Hellendoorn en de Omgevingsdienst Twente. Gezien de kleinschalige ontwikkeling, de grote afstand tot de risicobron en de lage personendichtheid die voor het buitengebied geldt is afgesproken dat een QRA niet noodzakelijk wordt geacht. Het bestemmingsplan wekt de indruk dat dit door de Veiligheidsregio Twente is besloten. Dit is niet volledig. Deze nuance dient in het bestemmingsplan opgenomen te worden.

I. Uitgangssituatie

In de huidige situatie zijn er twee bedrijfswoningen en daarnaast zijn er op de locatie bedrijfsgebouwen voor het houden van dieren en zijn er zorgactiviteiten. Deze zorgactiviteiten bestaan uit dagopvang voor kinderen en jongvolwassenen en een logeeropvang voor kinderen. Uit het bestemmingsplan blijkt niet hoeveel personen er in de huidige situatie gebruik maken van de zorg. Wij adviseren dit in het bestemmingsplan op te nemen.

In de toekomstige situatie blijven de twee bedrijfswoningen behouden. De bedrijfsgebouwen voor dieren worden afgebroken, hiervoor in de plaats komen twee nieuwe woningen. De zorgactiviteiten worden niet uitgebreid.

Door het vervallen van de agrarische bestemming is het voornemen om de bestemming aan te passen naar de functie 'maatschappelijk'. Hierdoor kunnen de bestaande zorgactiviteiten blijven voortbestaan. Daarnaast worden er twee nieuwe vrijstaande woningen gerealiseerd.

II. Risicobronnen

Voor de externe veiligheid van het plangebied zijn activiteiten met gevaarlijke stoffen van belang. Op circa 290 meter afstand bevinden zich twee hogedruk aardgastransportleidingen (A-523 en A528) met een diameter van 48 inch. Voor deze leidingen geldt dat bij incidenten het effectgebied over het plangebied reikt.

Daarnaast liggen er op circa 1,5 kilometer afstand ook meerdere hogedruk aardgastransportleidingen. Gezien de grote afstand worden deze buiten beschouwing gelaten.

III. Scenario's

Dit advies heeft betrekking op de voorbereiding op de rampenbestrijding, specifiek op de thema's bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid artikel 12 lid 2, Bevb. Wij baseren dit advies op scenario's met grote effecten naar de omgeving.

Op basis van onze analyse houden wij rekening met de volgende scenario's:

- fakkelbrand en vuurbal als gevolg van een uitstroming met directe ontsteking;
- gaswolkontbranding (en fakkelbrand) als gevolg van een uitstroming met vertraagde ontsteking.

De effecten van deze scenario's zijn warmtestraling en een mogelijke drukgolf. De effecten van de warmtestraling zijn voor ons leidend, omdat de warmtestraling tot op grote afstand voor doden, gewonden en secundaire branden kan zorgen.

Wij gaan uit van de volgende afstanden bij een leiding met een diameter van 48 inch¹:

- 290 meter voor de afstand waarbinnen secundaire branden kunnen ontstaan (10 kW/m²);
- 800 meter voor de minimale afstand voor volledig beschermde brandweermensen met ademlucht (3 kW/m²);
- 1230 meter voor de minimale afstand voor onbeschermde hulpverleners en omstanders (1 kW/m²).

Het plangebied ligt voornamelijk buiten de zone waarin objecten mee kunnen gaan branden, waardoor de personen over het algemeen binnen veilig zullen zijn. Bevinden de personen zich buiten, dan moeten ze zich indien nog mogelijk in veiligheid te brengen.

IV. Beheersmaatregelen

Maatregelen ter optimalisatie van de rampenbestrijding zijn erop gericht om door de inzet van de hulpverlenende diensten de effecten, in termen van slachtoffers en schade, te beperken. In de volgende paragrafen bekijken wij de beheersbaarheid, bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid van de situatie.

Bronmaatregelen

Gezien de grote afstand ten opzichte van de risicobron zullen de (grond)werkzaamheden de kans op incidenten niet toenemen. Kijkend naar de voorgenomen ontwikkeling zijn aanvullende bronmaatregelen ten aanzien van de hogedruk aardgastransportleiding buiten proportioneel en ligt ook bij de leidingbeheerder.

Zelfredzaamheid

Voldoende mogelijkheden voor zelfredzaamheid, ofwel het vermogen voor mensen om zich zelfstandig in veiligheid te kunnen brengen, is een belangrijke voorwaarde voor de beperking van slachtoffers. Voor het plangebied geldt dat niet alle personen zelfredzaam zullen zijn en afhankelijk zijn van anderen. Dit verandert echter niet ten opzichte van de huidige situatie. Voor de twee extra woningen veronderstellen wij dat wanneer hier voldoende tijd voor is de aanwezigen zelfredzaam zijn of in staat elkaar in veiligheid te brengen.

Ondanks dat het een bestaande situatie is adviseren wij in het bedrijfsnoodplan van de zorgfunctie ook rekening te houden met het mogelijke scenario bij de hogedruk aardgastransportleiding. Door te schuilen in objecten buiten de 10kW/m² zone zullen de personen binnen in principe veilig zijn.

Bestrijdbaarheid

Directe bronbestrijding van een incident bij de buisleiding door de brandweer is niet mogelijk vanwege de aanhoudende toevoer van aardgas (of andere brandstof) uit het kapotte leidingdeel. De brandweer richt zich daarom primair op het redden van mens en dier, ontruimen van het gebied en het bestrijden van secundaire branden. De brandweer moet daarbij echter rekening houden met de warmtestraling en kan daardoor slechts op grote afstand van het incident opereren. De beheerder van de gasleiding zal zich richten op de bronbestrijding bij de gasleiding, maar deze medewerker zal niet direct na het incident beschikbaar zijn.

De effecten van een incident doen zich onmiddellijk voor of binnen zeer korte tijd, waardoor de brandweer per definitie niet op tijd aanwezig kan zijn om directe slachtoffers te voorkomen.

De aanwezigheid van bluswatervoorzieningen heeft onzes inziens alleen nut voor het bestrijden van secundaire branden als gevolg van de fakkelbrand, maar niet voor het bestrijden van de fakkel zelf. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de brandkranen in het drinkwaterleidingnet of het open water. Het aantal brandkranen en het buitengebied is beperkt. De dichtstbijzijnde brandkraan ligt op ongeveer 400 meter. Het dichtstbijzijnde open water ligt op circa 1000 meter. Het opbouwen van grootwatertransport vraagt extra tijd. Daarnaast zullen in dit gebied door de brandweer tankwagens worden ingezet.

¹ Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. *Handreiking buisleidingincidenten*. Veiligheidskoepel i.o.v. Ministerie van BZK en i.s.m. NIFV, 3^e druk, december 2006.

Conclusie

Op basis van de ontvangen documenten concluderen wij dat er door de ontwikkeling en functiewijziging er sprake is van een beperkte toename van het aantal personen. Dit komt door de realisatie van twee nieuwe woningen. Het aantal personen dat gebruik maakt van de zorg op deze locatie blijft gelijk.

Op circa 290 meter van het plangebied bevinden zich twee hogedruk aardgastransportleidingen. Dit is op de grens waarbinnen objecten bij een incident mee kunnen gaan branden. Wanneer de aanwezige personen buiten deze afstand in de aanwezige objecten schuilen, dan zijn ze in principe veilig. Wanneer dit wordt opgenomen in een bedrijfsnoodplan kunnen de effecten in de vorm van slachtoffers mogelijk beperkt worden. Ondanks de te treffen maatregelen kunnen incidenten met mogelijke slachtoffers niet worden uitgesloten.

